

UW BEHANDELING MET MATRIX (SCHEMA)

**KANKERCENTRUM
UZ GENT**

INHOUDSTAFEL

01	Welke chemotherapie (= behandeling met cytostatica) krijgt u?	3
02	Hoe verloopt uw behandeling?	4
03	Overzicht van de behandeling	5
04	Onderzoeken	7
05	Medicatie	7
06	Bijwerkingen	8

01 WELKE CHEMOTHERAPIE (= BEHANDELING MET CYTOSTATICA) KRIJGT U?

Uw behandeling bestaat uit vier producten: Rituximab (Mabthera®), Methotrexaat, Thiothepa en Cytarabine (Ara-C).

Rituximab of Mabthera® is een antilichaam. Antilichamen zijn eiwitten, die gaan binden aan specifieke cellen. In dit geval zal Rituximab of Mabthera® gaan binden aan een welbepaald type witte bloedcel, namelijk de B-Lymfocyt. Door de binding van die antilichamen aan het oppervlak van de cellen, wordt ervoor gezorgd dat ze gaan afsterven.

Methotrexaat, Thiothepa en Ara-C zijn cytostatica. Cytostatica werkt niet alleen in op de kankercellen, maar zal ook een aantal sneldelende, gezonde cellen aantasten welke bijwerkingen kunnen geven.

Vooraf de sneldelende cellen van het beenmerg, het bloed en de slijmvliezen van maag-darmkanaal kunnen hierdoor aangetast raken.

	Generische naam	Specialiteitsnaam	Specifieke werking
	Rituximab	Mabthera®	(Monoklonaal) antilichaam
	Methotrexaat/ Ledertrexaat	Emthexate®	Cytostaticum
	Thiothepa	Tepadina®	Cytostaticum
	Cytarabine	Ara-C	Cytostaticum

02 HOE VERLOOPT UW BEHANDELING?

Uw behandeling zal doorgaan op de hospitalisatieafdeling hematologie (ingang 12, route 1467 of route 1416).

Op dag 1 van uw cyclus zal u opgenomen worden voor 4 dagen. Normaal mag u op dag 4 het ziekenhuis verlaten. Afhankelijk van de bloedwaarden (nierfunctie en Methotrexaatspiegel) kan uw arts beslissen om de opname met enkele dagen te verlengen.

Voor de start van elke chemotherapie wordt een bloedafname uitgevoerd. Afhankelijk van die resultaten zal de therapie worden opgestart, maar het kan ook zijn dat deze wordt uitgesteld naar een later moment (dit in overleg met de arts). De behandeling wordt via een centraal infuus of poortkatheter toegediend.

Vóór de start van Rituximab krijgt u premedicatie toegediend om mogelijke allergische reacties tegen te gaan.

Preventief krijgt u via het infuus ook medicatie tegen misselijkheid toegediend.

Tijdens het inlopen van de therapie wordt u nauwlettend opgevolgd door de verpleegkundige. Om allergische reacties te vermijden zal de inloopsnelheid van de Rituximab per half uur worden opgedreven, hierbij wordt uw bloeddruk nauwlettend in de gaten gehouden. De gemiddelde inlooptijd van Rituximab is voor de eerste twee toedieningen ongeveer 4 uur, vanaf de derde toediening is dit gemiddeld 3 uur. Deze kan variëren van persoon tot persoon.

Gedurende de volgende 4 dagen krijgt u volgens onderstaand schema uw chemotherapie toegediend.

03 OVERZICHT VAN DE BEHANDELING

Dit schema is een planning van uw behandelingschema. Het zal verder worden besproken met uw behandelende arts. Er zijn steeds afwijkingen mogelijk. Er worden steeds 4 chemokuren toegediend volgens **MATRIX-schema** om de 21 dagen (Indien uw arts ervoor kiest om na deze 4 kuren over te gaan tot een stamceltransplantatie kan na cyclus 2 of 4 een stamcelmobilisatie uitgevoerd worden)

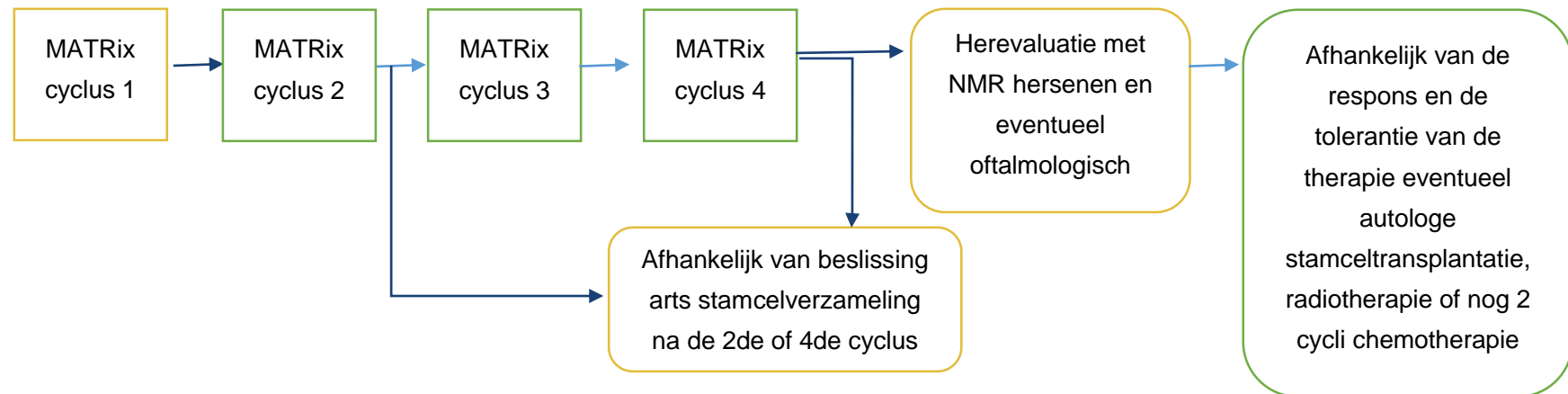
Product (Generische naam)	Toediening	Tijdsduur	Tijdstip (dag)	-5 = D16 vanaf C2	0	1	2	3	4	5	6	16
Methotrexaat	IV	1x/d over 15 min. of 3 u. afh. van dosis	D1			■						
Ara-C (Cytaribine)	IV	2x/d over 1 u.	D2 en 3				■	■				
Thiohepa	IV	1x/d over 30 min.	D4						■			
Rituximab	IV	1x/d over 3 à 4 u.	D0 (of dag 1) en D5	■	■							■
Ondansetron 8 mg	IV	4x/d over 15 min.	D1 → D4			■	■	■	■			
Ondansetron 8 mg	PO		D5 → D6							■	■	

Opmerking: Dag -5 is dus gelijk aan dag 16 van de 1ste, 2de en 3de cyclus daar een cyclus 21 dagen duurt.

Tegen de misselijkheid mag u dagelijks Ondansetron (=Zofran 8 mg) innemen: 1 tablet 2 à 3x/dag t.e.m. 2 dagen na de laatste chemo. Deze medicatie hoeft u niet af te halen bij uw apotheek, maar krijgt u steeds mee uit het ziekenhuis. Indien Ondansetron onvoldoende blijkt te zijn mag u extra Litican® 50 mg innemen tegen de misselijkheid: 1 tablet tot 4x/dag.

Vorzorgsmaatregelen

- ! ■ Dag van de Thiotepa (= dag 4) tot 24 uur erna: om toxiciteit t.h.v. de huid te voorkomen zich om de 6 uur spoelen met water, droog deppen, niet wrijven en geen gebruik van zeep. Geen gebruik van occlusieve zalven of crèmes. Indien nodig bij zeer droge huid kan een lichte bodymelk gebruikt worden.
- Risico op koorts ($T \geq 38.0^{\circ}\text{C}$) door verlaagde beenmergwerking en verminderde witte bloedcelproductie 1 week à 14 dagen na de chemo. Het is aangewezen bij $T \geq 38.0^{\circ}\text{C}$ zich onmiddellijk naar de spoedgevallen dienst te begeven voor antibiotica via infuus.
- Voldoende water drinken is steeds belangrijk.

04 ONDERZOEKEN

De arts bepaalt wanneer er een tussentijdse evaluatie zal plaatsvinden. Dit gebeurt meestal na 3 à 4 keer en aan de hand van enkele onderzoeken.

Enkele frequent voorkomende onderzoeken zijn:

- Een bloedonderzoek
- NMR hersenen (bij evaluatie van effect therapie)
- Oogonderzoek
- Eventueel PET-CT (op indicatie van arts)

Het PET/CT onderzoek geeft inzicht in de werking van de weefsels en organen in het lichaam; dit onderzoek geeft informatie over de suikeropname in de weefsels en organen en op die manier kunnen ontstekingen en tumoren snel opgespoord worden. Om deze reden dient u nuchter te zijn voor het onderzoek, met uitzondering van water. Het wordt zelfs aanbevolen om **0.5 tot 1 liter water** te drinken voor het onderzoek.

05 MEDICATIE

Informeer steeds uw behandelende arts over alle geneesmiddelen die u gebruikt!

- ⇒ **Zowel de geneesmiddelen die worden voorgeschreven, als de (genees)-middelen die u zonder voorschrift gebruikt (bv. Kruiden, vitamines, ...)!**

06 BIJWERKINGEN

Bijwerkingen veroorzaakt door

Rituximab	8
Cytarabine, Methotrexaat en Thiotepa	9

Rituximab

Enkele bijwerkingen die mogelijk kunnen optreden tijdens de toediening van Rituximab zijn:

- Koorts
- Rillingen
- Spierstijfheid
- Nausea (= misselijkheid)
- Hypotensie (= verlaagde bloeddruk)
- Bronchospasmen (=vernauwing van de luchtwegen)
- Thoracale pijn (= pijn op de borst)
- Urticaria (= huiduitslag)

Men noemt dit een 'infuusreactie' (= een overgevoeligheidsreactie). De premedicatie die u voor de aanvang van de chemotherapie krijgt, is ter preventie van dergelijke reacties. Bij het optreden van deze verschijnselen wordt de toediening direct gestopt. De behandelende arts geeft dan de nodige medicatie om de reactie onder controle te krijgen. Nadien wordt de behandeling opnieuw heropgestart, op advies van de arts.

Cytarabine, Methotrexaat en Thiotepa

- Beenmergonderdrukking:
De bloedvormende functie kan mogelijks in het gedrang komen. Hierdoor kan het aantal rode bloedcellen, witte bloedcellen en bloedplaatjes fors dalen. Dit kan bloedarmoede tot gevolg hebben, maar ook een verhoogde gevoeligheid voor infecties en een verhoogde bloedingsneiging. Risico op koorts ($T \geq 38.0^{\circ}\text{C}$) door verlaagde beenmergwerking en verminderde witte bloedcelproductie 1 week à 14 dagen na de chemo. Het is aangewezen bij $T \geq 38.0^{\circ}\text{C}$ zich onmiddellijk naar de spoedgevallen dienst te begeven voor antibiotica via infuus.
- Verhoogde gevoeligheid voor opportunistische infecties!
(= Infecties die optreden bij mensen met een verminderde afweer, bij personen die verzwakt zijn t.o.v. hun normale toestand. Deze infecties ontstaan door zeldzamere ziekteverwekkende organismen die bij heel veel mensen aanwezig zijn, maar normaal geen kans krijgen om zich zo te ontwikkelen, dat ze schade veroorzaken). Hiervoor wordt preventief al medicatie opgestart: bv. Bactrim Forte® (1 comprimé, 2x per dag, 2x per week) of Zovirax® 800mg (1 comprimé, 1x per dag).
- Misselijkheid en braken
- Haarverlies: te verwachten 2 à 3 weken na het starten van de therapie
- Irritatie en ontsteking van het mondslijmvlies = mucositis
(Eén week à 10 dagen na het starten van de chemo) waarvoor mondspoeling in die periode 4x/d (Dentio 0.12% of bij aften Nilstat mucositiscocktail).
- Cytarabine kan droge, geïrriteerde ogen veroorzaken.
Uw arts zal hiervoor preventief kunsttranen voorschrijven. Het is van belang om deze volgens voorschrift te gebruiken.
- Diarree
- De chemo kan de eerste week ook leiden tot moeilijke stoelgang (constipatie).
Op tijd met orale laxativa (type Movicol of Forlax) te starten. Bijvoorbeeld volgens noodzaak 1 tot 4 zakjes per dag tot goed stoelgangspatroom bereikt. Bij diarree moet dit uiteraard worden onderbreken.
- Vermoeidheid
- Mogelijkheid op voorkomen nierbeschadiging door de chemo Methotrexaat.
Om dit te voorkomen wordt voldoende hydratatie opgestart voor, tijdens en na de chemo.
- Neuropathie: tintelingen en zenuwpijnen
- Veranderingen van de huid: huiduitslag
- De chemotherapie heeft mogelijks een invloed op uw vruchtbaarheid

Hoe u deze nevenwerkingen beleeft, is zeer **individueel en persoonlijk!** Veel hangt af van de soort en hoeveelheid chemotherapie die u krijgt. **Iedereen reageert anders** op de toediening.

Sommige mensen hebben veel last van bijwerkingen, anderen hebben er minder last van. De ernst van de bijwerkingen verdwijnen na de behandeling. Belangrijk hierbij is dat de ernst van de bijwerkingen **niets** te maken heeft met het resultaat van de behandeling!

Het is belangrijk dat u steeds uw bijwerkingen vermeldt aan uw arts of verpleegkundige. Op die manier kunnen er mogelijkheden gezocht worden om deze bijwerkingen te voorkomen of te verminderen.
